

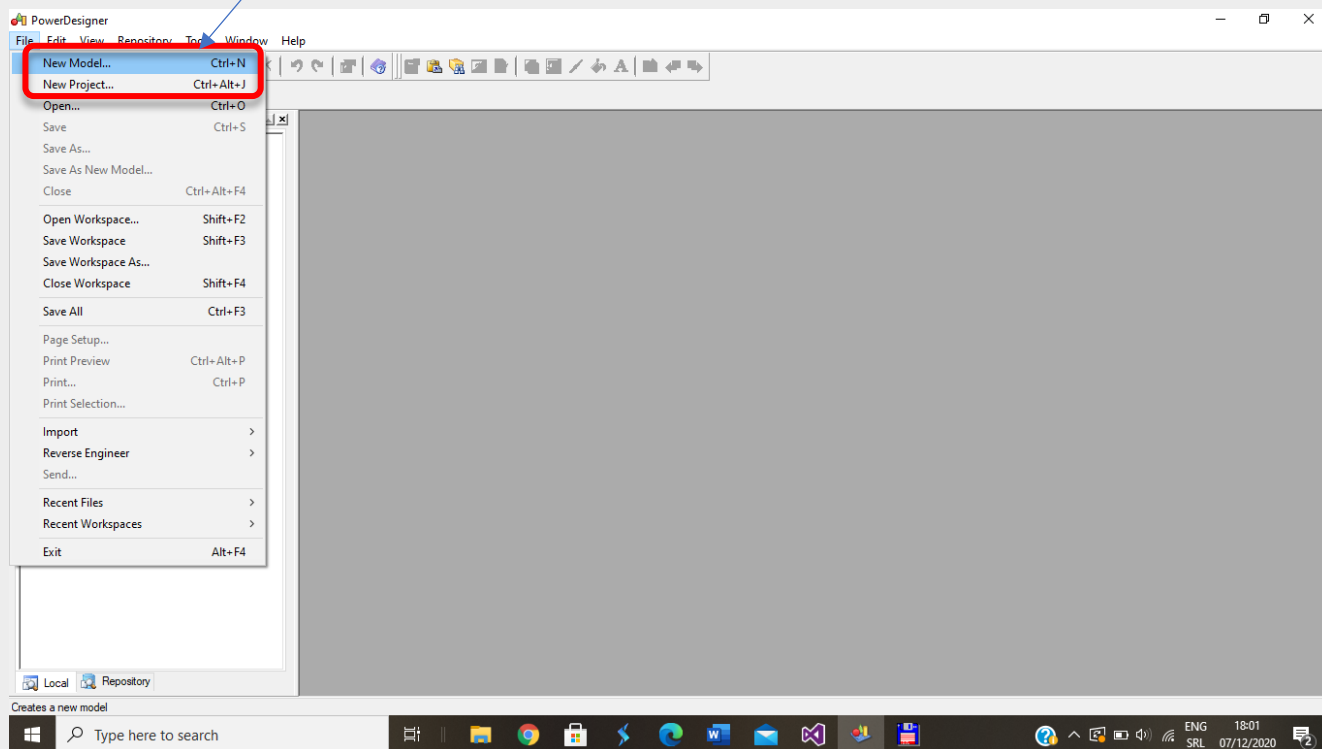
TUTORIJAL ZA RAD SA SYBASE POWER DESIGNER CASE ALATOM (Deo 4)

MODELOVANJE PROCESA – OPIS LOGIKE PRIMITIVNIH POSLOVNIH PROCESA

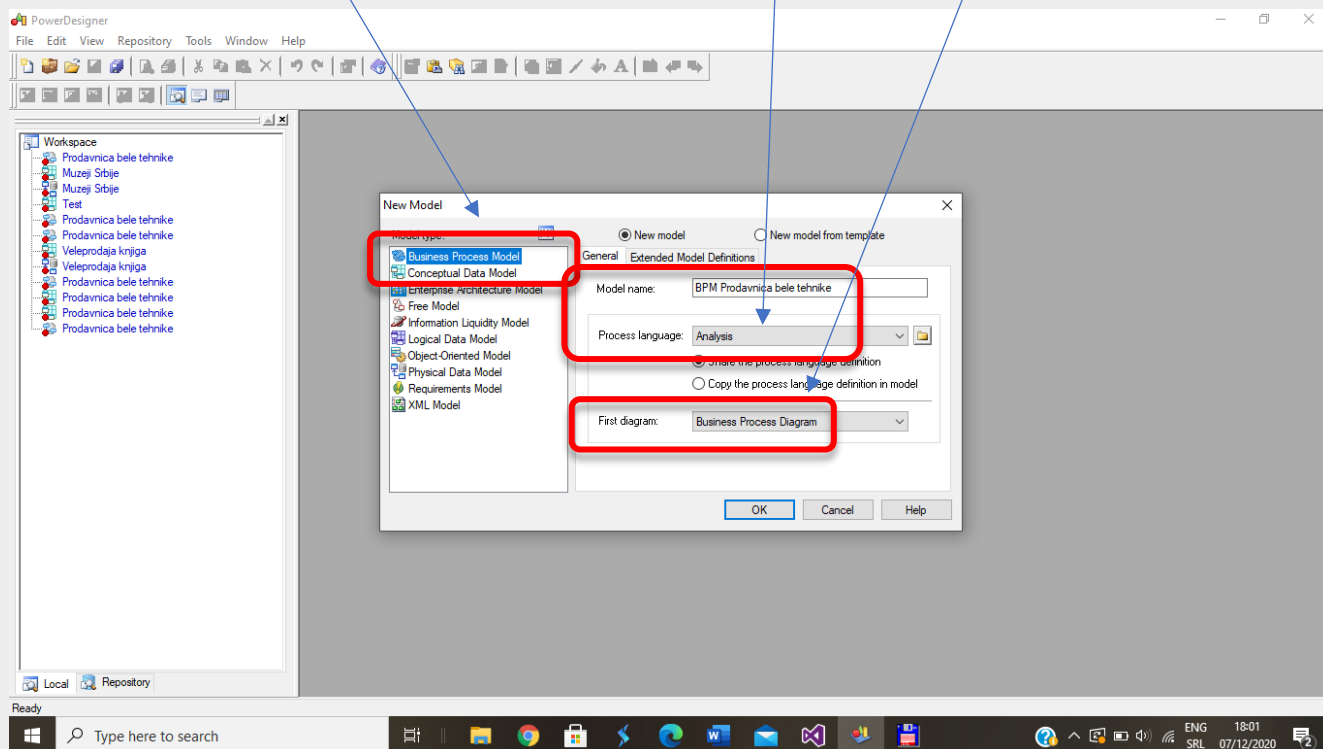
(Business Process Diagram - BPM)

Osnovne napomene: Funkcionalna dekompozicija modela procesa se zasniva na top-down principu analize "od vrha prema dnu" po kojem rad na razvoju sistema započeti od identifikovanja funkcija sistema. Na funkcije sistema se gleda kao na grupu aktivnosti koje se konstantno obavljaju radi ispunjenja određene svrhe postojanja realnog sistema koji se analizira. Suština modelovanja procesa je da realni sistem posmatra kao proces, koji transformiše ulazne informacije u izlazne informacije. Taj globalni proces se dalje dekomponuje na jednostavnije procese i **postupak dekompozicije se odvija postepenom uvođenju detalja sve dok se ne dođe do nivoa primitivnih procesa – procesa čija se logika (tok odvijanja) može predstaviti na jednoj stranici lista A4/Letter formata**. Zbog složenosti sistema model procesa se ostvaruje skupom hijerarhijski povezanih dijagrama. Na vrhu ove hijerarhije nalazi se dijagram konteksta kojim se prikazuje veza sistema sa okolinom (spoljnim/eksternim objektima). Dijagram konteksta je DTP sa najvišim stepenom apstrakcije u opisivanju sistema i uobičajeno je da se na njemu nalazi samo jedan globalni proces, kojim se prikazuje ceo sistem koji se analizira i projektuje. Dekompozicija se može obavljati sve do nivoa na kojem dalja dekompozicija procesa nije više moguća ili potrebna. Procesi koji se ne mogu dalje dekomponovati se nazivaju primitivnim ili elementarnim. Karakteristika primitivnih procesa je da se oni odvijaju sekvencijalno i sa poznatim redosledom aktivnosti.

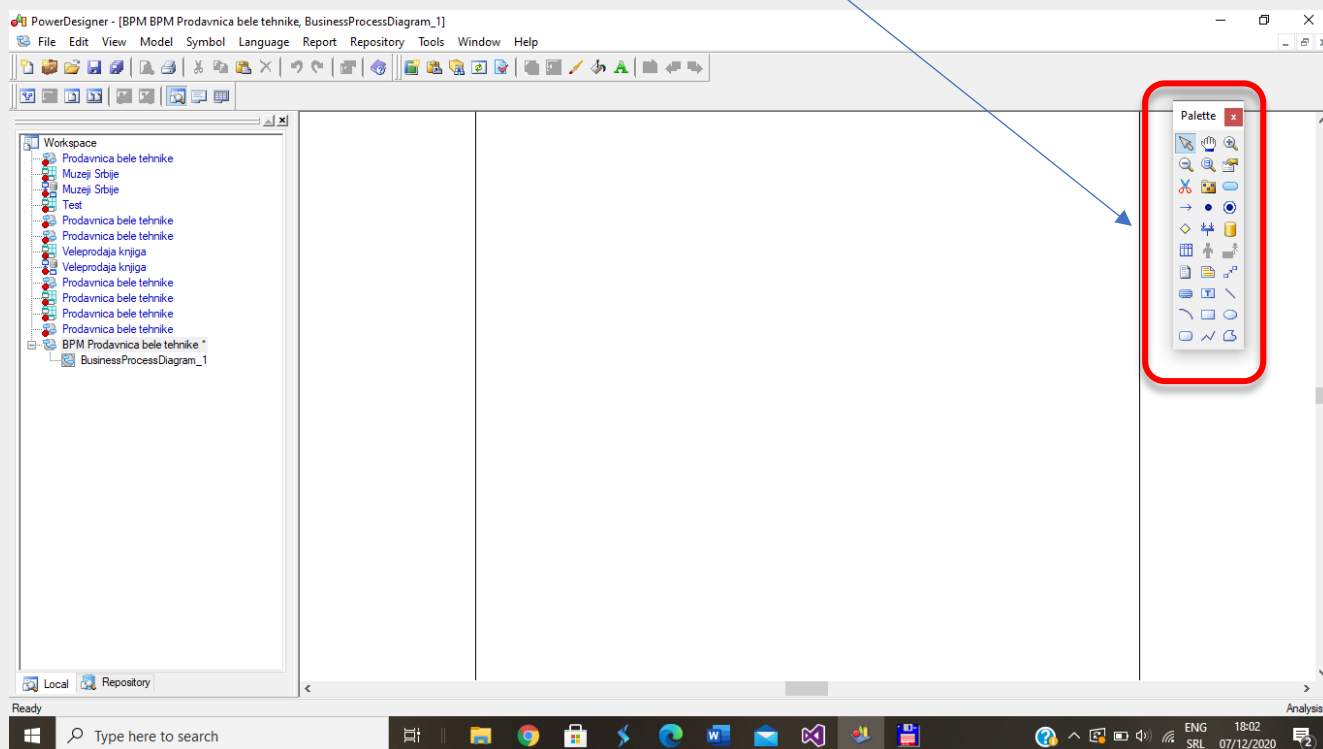
Formiranje logike primitivnih poslovnih procesa putem BPM dijagrama - Nakon pokretanja Power Designer CASE alata, bira se opcija File - New Model.

Otvora se dijalog prozor za izbor tipa novog modela kao na sledećoj slici. **Za izradu dijagrama koristimo „Business Process Model” grupu modela** sa leve strane prozora, kao prvi dijagram koristimo „Business Process Diagram”, kao process language biramo “Analysis”, a prvi dijagram je, takođe, „Business Process Diagram”. Potrebno je upisati i naziv modela “Model name”.

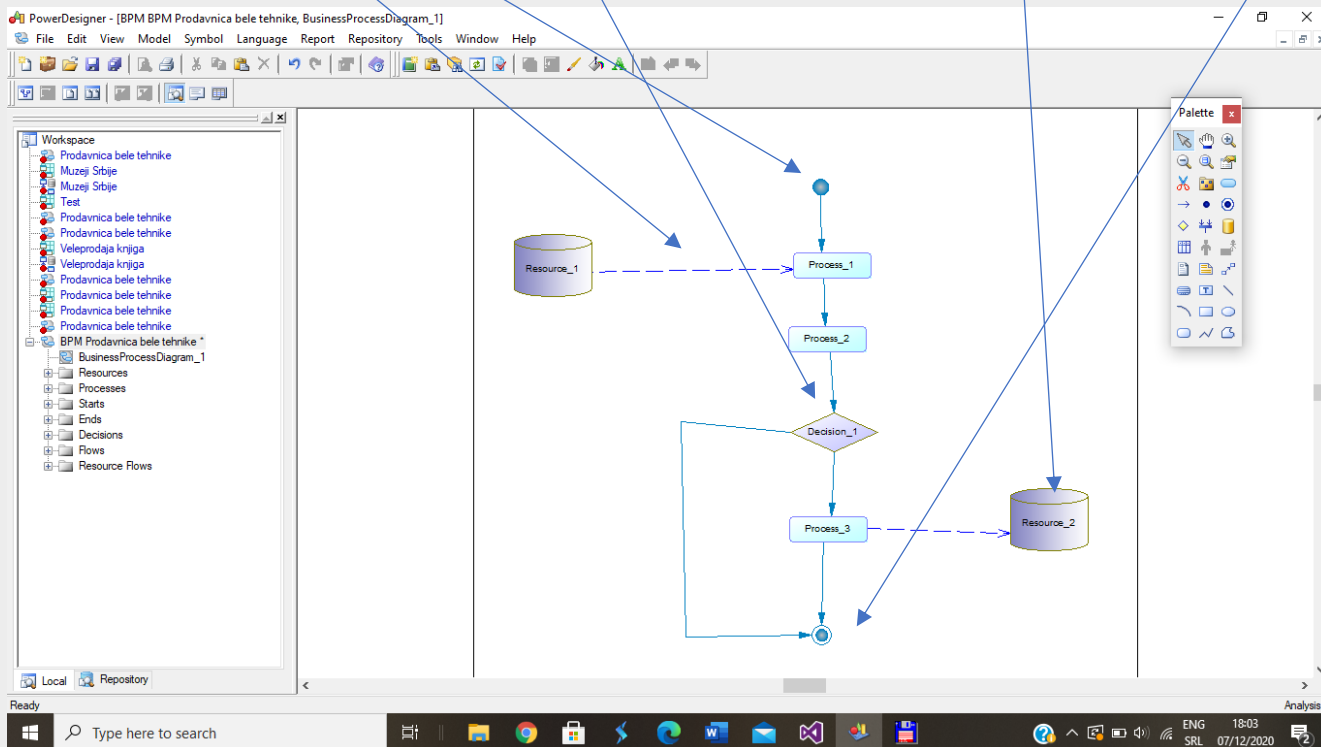

Kreira se novi, prazan, radni list sa samo jednom paletom alata za crtanje dijagrama za opis logike poslovnih procesa, što i samo ime modela ukazuje.

Na radni list se, sa palete alata, dodaju elementi i **objekti BPM modela**.

To su početak – “Start”, proces obrade podataka – “Process”, Resource – skladište podataka/resurs, “Flow/resource flow” – tok podataka, “Decision” – odluka/logički uslov/grananje i završetak “End”.
Alatke se prvo moraju izabrati sa palete, pa naneti na zamišljeni list papira.

Povezivanje objekata modela se vrši mišem, tako što se povlače linije tokova podataka između početka, procesa, uslova/grananja i završetka. Povezivanje procesa sa resursom se vrši pomoću iste alatke koja u ovom slučaju predstavlja “Resource Flow”, tj. tok ka ili od resursa u kojem se čuvaju podaci. Analogija sa modelom procesa može biti skladište podataka “Data Store”.

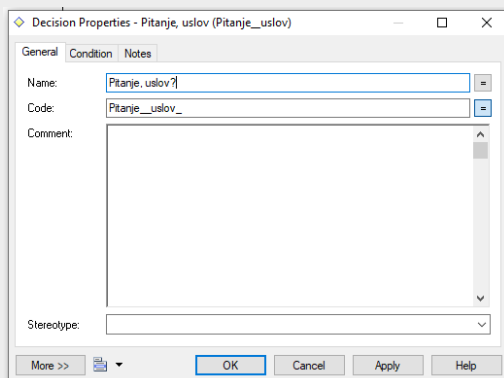
Postavljanje i promena osobina objekata modela se postiže selekcijom objekata i izborom alatke “Properties” sa palete alata ili 2x levi klik mišem ili 1x desni klik koji otvara prozor sa opcijama za izabrani objekat.

The screenshot shows the 'Process Properties' dialog box for 'Process_1'. It has tabs for General, Implementation, Data, and Notes. The General tab is active, showing fields for Name (Process_1), Code (Process_1), and a large text area for Comment. Below these are fields for Stereotype, Organization unit (set to <None>), Timeout, and Duration. There are radio buttons for Composite status: Atomic task (selected) and Decomposed process. A Number ID field contains the value 1. At the bottom are buttons for More >>, OK, Cancel, Apply, and Help.

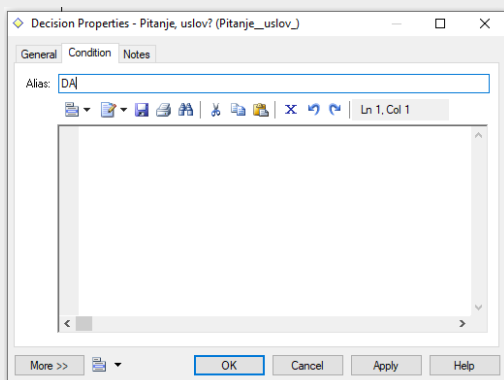
Aktiviranjem opcije za podešavanje osobina objekta prikazuje se dodatni prozor u kom se mogu uneti ime “Name”, kod objekta “Code”, neki opis i komentar. Dovoljno je samo uneti ime, a Power Designer

automatski popunjava polje kod koji jeste identifikator objekta. Za završetak unosa osobina pritisnuti dugme "OK". Za process, koji suštinski ne pretstavlja poslovni proces već operaciju and podacima ili neku aktivnost, dovoljno je upisati neki naziv koji se prikazuje na dijagramu.

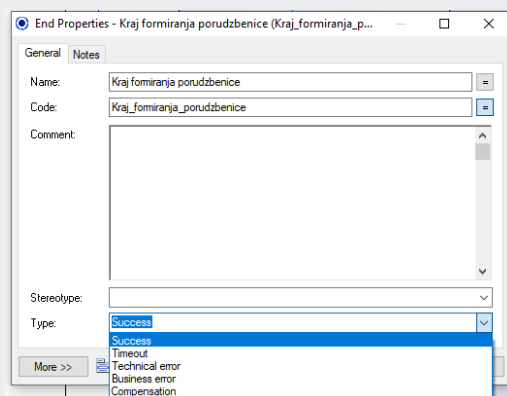
U slučaju odluke, tj. logičkog uslova koji može izazvati grananje akcija i operacija u logici procesa se mora upisati ime "Name"...

a na drugoj kartici za opis uslova ("Condition") se, u polje "Alias" upisuje tekst koji se prikazuje na dijagramu i predstavlja opis I objašnjenje izlaza iz odluke prema nekoj grupi aktivnosti/procesa. Najčešće se upisuje DA/Ne, True/False, Tačno/Netačno i sl.

Kod postavljanja osobina za kraj logike primitivnog procesa se upisuje ime I bira vrsta završetka celog posla koji može biti uspešan ("Success"), istek vremena ("Timeout"), tehnička ili poslovna greška ("Technical & Business Error") I kompenzacija.

Za tok podataka nije neophodno upisivati ime i elementarne podatke, mada je to realno moguće uraditi.

U modelu se mogu još koristiti i alatke za datoteku – “File”, “Organization Unit” - organizaciona jedinica i “Synchronisation” koja služi za spajanje više tokova podataka u jedan ili razdvajanje jednog na dva ili više.

Primer završenog BPM dijagrama za opis logike primitivnog poslovnog procesa “Formiranje porudžbenice” iz primera analize sistema Prodavnica bele tehnike:

Opis - Nabavka robe počinje tako što se prvo izvrši pregled stanja na lageru opreme. Na osnovu stanja lagera (ukoliko nekih proizvoda/robe nema na lageru ili je broj relativno mali), iz kataloga opreme koji su dobijeni od raznih dobavljača, izabere se onaj dobavljač od kojeg se poručuje. Formira se porudžbenica koja se, jedan primerak, šalje dobavljaču, a drugi primerak se zavodi i odlaže u evidenciji naručivanja. Porudžbenica se formira tako što se u obrazac unose podaci o dobavljaču, zatim o kupcu, određuje se broj porudžbenice, datum, mesto formiranja, unose se stavke porudžbenice - pojedinačni proizvodi koji će se kupiti, njihova količina, cena, jedinica mere. Na kraju se vrši sumiranje iznosa stavki, koje predstavljaju proizvod jedinične cene i poručene količine, pa se porudžbenica finalizira da bi se poslala dobavljaču.

